

τινα προπεμπόμενον εἰς τὸν τάφον, ἡρώτησε, πῶς ὁρμάζεται ὁ ἀποθαρῶ; *Kar-riχ-φερστάρ*, ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν ὅμοίως· ἄ! ἔκραξεν ὁ Γάλλος νεκνίσκος, ὁ δυστυχὴς *Kariχφερστάρ!*.. προέβλεπον τῷ ὅρτι, ὅτι ἡ εὐτυχία αὐτοῦ, γράμμασα εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν, δὲν ἥδυρατο Ῥά διαρκέσῃ ἐπὶ πολύ! .. τοιαῦτη εἶραι ἡ τύχη τῶν θητῶν! .. καὶ ἐπιστρέψεις εἰς τὸ κατάλυμα αὐτοῦ συνέταξεν ἐκτεταμένην διατριβὴν περὶ τοῦ ἀώρου θανάτου τοῦ εὐτυχοῦς Κανιχφερστάρ, καὶ περὶ τῆς ματαιότητος καὶ τοῦ ἐπισφραγοῦς τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἐδημοσίευσε διὰ τοῦ τύπου.

## ΤΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΓΕΙΑΝ.

Σὲ ὑμνῶ καὶ μακαρίζω, μακαρία, ἐρασμία,  
παμβασίλεια ὑγεία.

Σὺ ως ὄντας διαλύεις ἀθυμίας, ἀρρωστίας,  
καὶ στολίζεις κατοικίας.

Σὺ λιμὴν ὑπάρχεις μέγας πενομένων, θλιβομένων,  
κ' ἐν δεινοῖς χειμαζομένων.

Ἐνεκά σου, ζωηφόρε, εὐθυμοῦμεν, εὐτυχοῦμεν,  
κ' εἰς μαθήσεις προχωροῦμεν.

Καὶ πετῶμεν εἰς τὰ ὑψότερα σοφίας, μετ' εὐκλείας,  
τῆς τυχόντες βοηθείας.

Σὲ ποθοῦσι διὰ βίου φῦλ' ἀνθρώπων πολυτρόπων  
διὰ σὲ εἰς πάντα τόπον·

Τὸν Θεὸν παρακαλοῦσι, σὲ ζητοῦντες, σὲ αἰτοῦντες,  
ἀγαπῶντες καὶ φιλοῦντες.

Τίς χωρίς σου ἐκ τῶν ζώντων ἐνηράσκει, ἐγγηράσκει,  
ἐκ δεινῶν ἀποδίδράσκει;

Άλλ' οὐχὶ εἰς Ἀδην βαίνει μετὰ πόνων καὶ ἀγώνων  
καὶ παιμπόλλων ἀλγηδόνων;

Ἄτ! ἀνάπτωσις βροτεία, πλουσιότης, ἐνδοξότης  
εἰσὶ πλήν σου ματαιότης!

Σὲ παμπόθητέ μοι: ἔσο συνεργάτης καὶ προστάτις,  
σὺ φέρει συνεπιβάτης.

Καὶ σὸν χάριτος καὶ Μούσαις, ὡς ὑγεία φρολεία,  
Γλυκυτάτη συντροφία.

(ὑπὸ Γρηγορίου Φωτεινοῦ.)

## Ο ΠΙΘΗΚΟΣ ΕΟΥΘ,

ἢ τὰ ἥθη τοῦ αἰῶνος.

## ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ.

(Συνέχεια ἐκ τῶν Αριθμῶν 10, 11 καὶ 12.)

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

'Η ἐπάροδος.

Τέσσαρας περίπου μῆνας μετὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν τῆς εἰκόνος ὁ γέρων Μαλουκάτος ἔγραψε πρὸς τὸν ἀνεψιόν αὐτοῦ Λιγαρίδην νὰ μεταβῇ εἰς Σμύρνην, ὅπου περιέμενεν αὐτὸν διὰ νὰ συμπαραλάβῃ εἰς τὴν ὁποίαν ἐμελέτα νὰ κάμη περιήγησιν κατὰ τὰς κυριωτέρας πόλεις, πρὶν ν' ἀποκατασταθῇ ἐν Ἀθήναις, ἔνθα εἶχεν ἀποφασίσει νὰ διελθῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἐπιβάντες λοιπὸν ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου μετέβημεν εἰς Μασσαλίαν, ἐκεῖθεν δὲ ἐπιβιβασθέντες ἐπὶ Γαλλικοῦ ἀτμοπλόου ἐφθάσαμεν εἰς Σμύρνην κατὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα τοῦ ἔτους 1834.

Άλλ' ὁποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν εἰς τὴν ψυχήν μου η θέα τῆς Σμύρνης! ἀναμμυνησκόμενος τὴν ἐν αὐτῇ πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν κενοδοξίαν, ματαιότητα καὶ εὐπιστίαν μου, ἡσχυνόμην ἐμκυτὸν μᾶλλον διὰ τὰς τότε μωρίας μου, ηδὲ διὰ τὴν νῦν πιθήκειον μορφὴν, τὴν ὁποίαν τὰ κατ' ἐμὲ παρέσχον ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὲς ἀποδίδωσιν· δὲ γέρων Μαλουκάτος, ἡμαὶ ἴδων με, εἴπεν, διὰ τοῦ περιττὸν τὸ νὰ τρέφη τις ζῶν ἀχρηστον εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, καὶ ἐπρόδατε πολλάκις εἰς τὸν Λιγαρίδην νὰ μὲς δωρήσῃ εἰς τὸν Πασᾶν τῆς Σμύρνης. Ή πρότασις αὕτη μὲς κατέπληξε, διότι ἐγγράτος, διὰ τὸν Πασᾶς οὗτος εἶχε καὶ ἀλλα ἀγρια θηρία, η μετὰ τῶν ὁποίων συμβίωσις δὲν μὲς ἦτο πολὺ εὐάρεστος· ἀλλ' εἴτε η ματαιότης τοῦ Λιγαρίδου, ἀποδιδόντος μεγάλην τινα ἀξίαν εἰς τὴν κτησίαν σπανίου πιθήκου, εἴτε η διπλασίασις τῶν προσπαθειῶν ἐμοῦ εἰς τὸ νὰ προλαμβάνω καὶ νὰ ἐκτελῶ μετὰ μεγάλης προθυμίας δλας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ γέροντος Μαλουκάτου κατὰ τὰς δέκα ημέρας τῆς ἐν Σμύρνῃ διατριβῆς ἡμῶν, κατέπεισαν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ μὲς συμπαραλάβῃ εἰς τὰς περιήγησις αὐτοῦ, καὶ μάλιστα νὰ δεικνύῃ καὶ τινα πρός με συμπάθειαν.

Τὰ ἔξοχα προτερήματα τοῦ γέροντος Μαλουκάτου, αἱ συνεχεῖς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας καθ' ημέραν μετὰ στεναγμῶν ἀπεύθυνε πρὸς τὸν Λιγαρίδην περὶ τῆς μονογενοῦς αὐτοῦ θυγατρὸς Μαριέτας, καὶ η ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας

δλων τῶν πράξεων καὶ λόγων τοῦ ἀγαθοῦ τούτου γέροντος χρακτηρίζομένη ἀπαρηγόρητος θλίψις ἔνεκα τοῦ ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ πληροφορηθῇ, ἢν ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔζη ἢ ἀπέθανε, πρὸς δὲ καὶ τις ἔλεγχος τῆς συνεδήσεως δεικνύων με, ὅτι ἀποκαθίσαμαι συνένοχος τοῦ ἐγκλήματος, διότι δυνάμενος δὲν συνέτρεχον πρὸς ἀνακάλυψιν αὐτοῦ, ταῦτα πάντα μὲ ἡνάγκασαν νὰ φανερώσω δι' ὅποιουδήποτε τρόπου εἰς τὸν γέροντα Μαλουκάτον τὸ ὄποιον ἐγνώριζον περὶ τῆς Μαριέτας μυστικόν. Ζητήσας λοιπὸν καὶ εὑρὼν μεταξὺ τῶν πραγμάτων τοῦ Λιγαρίδου τὴν ἀπὸ τῆς Μαριέτας ὑπεξιρεθεῖσαν εἰκόνα τοῦ Μαλουκάτου, ἔθεσα αὐτὴν πρωταν τινὰ, χωρὶς νὰ μὲ παρατηρήσῃ τις, ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ γέροντος, μὴ δυνάμενος νὰ πράξω πλειότερόν τι.

Ἀλλὰ μόλις δὲ Ξούθη εἶχε προφέρει τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, καὶ δὲ ὑπηρέτης τῆς ὥραίς Σουλτανίτζας εἰσελθὼν προσεκάλεσε τὸν Καλλίστρατον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἔνεκα σοβαρῆς τινὸς, ὡς ἔλεγε, καὶ κατεπειγούσης ὑποθέσεως. Οὐ δὲ Καλλίστρατος διέταξε νὰ ἐτοιμάσωσιν ἀμέσως τὴν ὁμιλίαν· πρὶν δὲν, συμπαρακολουθήσαντες αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐρχομίας ταῦτης δεσποίνης, μάθωμεν τὴν σπουδαιοτάτην καὶ κατεπείγουσαν ταύτην ὑπόθεσιν, δι' ἣν μετεπέμπετο τὸν Καλλίστρατον, εἶναι δίκαιον καὶ ἀναγκεῖον νὰ ἐκθέσωμεν ιστορικάς τινας πληροφορίας περὶ τοῦ ὑποκειμένου τῆς ὥραίς Σουλτανίτζας, καὶ τῆς θέσεως τὴν ὄποιαν αὕτη κατείχεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς πρωτευούσης τῆς Εὔλαδος.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

### *H Σουλτανίτζα.*

Ἡ ὥραία Σουλτανίτζα, ἡ ἀσπασία αὕτη τῶν Ἀθηνῶν τῆς νεωτέρας Εὔλαδος, προέκυψεν εἰς τὸ φῶς ἐκ τυος σκοτεινῆς γωνίας τοῦ διὰ τοῦ μαγευτικοῦ ὄδατος τῆς εὐγενείας ζυμωμένου Φαναρίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ περιέργου τούτου φυσικοῦ ταμείου τῶν σπανίων ἐτεροκλίτων ὄντων. Ζῶσα δὲ ἀπὸ δέκα περίπου ἑτῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Εὔλαδος ὑπὸ τὸ σεμνὸν τῆς χηρείας ὄνομα, εἶχεν ἐλκυστεῖ πρὸς ἔκατὴν τὴν γενικὴν προσοχὴν τῶν κατόκων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ συγκαίσει διὰ τῶν ἐξόχων αὐτῆς προτερημάτων καὶ γοητευτικῶν θελγάτρων τὰς εὐαίσθητους ψυχὰς πολλῶν ἐκ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ διδόξων ἡρώων τῆς νεωτέρας Εὔλαδος. Βεβαίουσι μάλιστα, ὅτι ὑπὸ τῶν τρυφερῶν αἰσθημάτων τοῦ ὥραίου τούτου πλάσματος ἡλεκτρίζομεναι αἱ πατριωτικαὶ κεφαλαὶ τῶν

πρωταγωνιστῶν τῆς τελευταίας ἐν Ἀθήναις μεταπολιτεύσεως, Ὡψώσαν τὸ Ἐλληνικὸν ἔθνος εἰς τὸν κολοφώνα τῆς σημερινῆς αὐτοῦ τελειότητος, εὐδαιμονίας καὶ δόξης, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τὰ διατάγματα τῶν διορισμῶν τῶν πλείστων ὑπαλλήλων τοῦ κράτους ἐγράφοντο ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς ἀξιεράστου ταύτης Δεσποίνης. Ἐκεὶ ἔχαλκεύοντο οἱ τίμιοι διαχειρισταὶ τῶν ἔθνικῶν προσόντων ἐκεῖ διεφιλονεικοῦντο καὶ ἔξεκαθαρίζοντο τὰ προσόντα τῶν γερουσιαστῶν καὶ ἡ φιλοπατρία τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν ἐκεῖ ἐτορνεύετο ἡ ίκανότης τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους· ἐκεῖ δὲν ἔνδος νεύματος τῆς ὥραίς Σουλτανίτζας ὁ μὲν ἐκ τοῦ Μεδρεσὲ διαφυγὼν κλέπτης ἐχειροτονεῖτο οἰκονομικὸς ὑπάλληλος· ὁ ληστής, ἔπαρχος· ὁ ἀσυνείδητος, δικαστής· ὁ μαστρωπός, πρόξενος· καὶ οἱ κακούθεις καὶ ἀμαθεῖς, καθηγηταὶ τῆς ἡθικῆς καὶ φιλοσοφίας. Οἱ δὲ ἐν Ἀθήναις πρέσβεις τῆς δυτικῆς διπλωματείας καὶ οἱ ἀνώτεροι αὐτῶν ὑπάλληλοι, ἀνκαλούψαντες τὸν Πανδώρειον τοῦτον πίθον, ἔσπευσαν νὰ ἐπιληφθῶσιν ἐγκαίρως τῶν τροχῶν τῆς Δαιδαλείου ταύτης μηγανῆς, διὰ νὰ στρέψωσι τὰ κινήματα αὐτῆς πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κλασικοῦ ἔθνους, τοῦ διόποιου τὴν ἀνθρωπινὴν καὶ ἀποκατάστασιν καὶ οὕτοι καὶ αἱ κυβερνήσεις αὐτῶν μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῖς εἰλικρινείας καὶ φιλανθρωπίας δείποτε ἐπρέσβευσαν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Η Σουλτανίτζα λοιπὸν, καταντήσασα ἡ στρόφιγξ τῆς Ἐλληνικῆς διπλωματείας, τὸ βαρόμετρον τῆς εὐνοίας τῶν ἐν τοῖς πράγμασι, καὶ τὸ κέντρον τοῦ κοινωνικοῦ κύκλου τῶν Ἀθηνῶν, ἔθεωρεῖτο δικαίως ὡς συγκεντρώσασα ἐν ἔκυτῃ τὰς τρεῖς μεγάλας δυνάμεις τῶν Μοιρῶν τῆς μυθολογίας· ἡ δὲ Αὐλὴ, ὑπέκουσα εἰς τὴν ἀκαταμάχητον φορὰν τοῦ πολιτικοῦ τούτου συρμοῦ, ἐκοῦσα ἀκουσα συγκατέταξε τὴν ὥραίαν Σουλτανίτζαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεκτῶν Δεσποινῶν, αἵτινες προσεκαλοῦντο εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἀνακτόροις χορούς.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ὑπῆρχεν ὁ βαθμὸς, τὸν ὄποιον ἡ ὥραία Σουλτανίτζα κατείχεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῶν Ἀθηνῶν· ὅσον δὲ ἀποθέλει τὸν ἰδιαίτερον βίον καὶ τὰς μετὰ τοῦ Καλλίστρατου σχέσεις αὐτῆς, ταῦτα δύναται νὰ εἰκάσῃ τις ἐκ τῶν ἐφεζῆς.

Ἐντὸς λαμπρῶς ἐσολισμένου ἀφυπνωτηρίου (*boudoir*), ἔνθα ἔβλεπε τις πᾶν ὅ, τι δύναται γὰρ συμφορήσῃ ἡ ἐκλεπτυσμένη Εὐρωπαϊκὴ φιλοκαλία καὶ ἡ περιειργασμένη πουδὴ γυναικὸς φιλαρέσκου, ἐκείτο εἴη πλωμένη ἐπὶ

σκίμποδος έξι χρυσού μεταξογνόου υφάσματος, αναβάδην  
έχουσα τοὺς πόδας, τριακονταετής ώραία γυνὴ, κρατοῦσα  
έφημερίδα τῶν Παρισινῶν συρμῶν. Οἱ ἐκ λευκῆς μουσου-  
λίνας ποδήρης καὶ πλατύπτυχος πρωΐνδας αὐτῆς ἐπενδύτης,  
ἔχων πεπυκνωμένας παρυφάς ἐκ πλατείας Βαλεντιανῆς (Val-  
lencienne), ἐμφατύρει τὴν περὶ τὸ καθεστὸς καλὸν τῆς  
ἐποχῆς σπουδὴν καὶ ἀκρίβειαν τῆς Δεσπόινης ταύτης·  
οἱ δὲ ζωηρότητα ἀπαστράπτοντες μεγάλοι, μέλανες καὶ  
γοργοὶ ὄφθαλμοι, ὡς καὶ πάντα τὰ μετὰ χάριτος καὶ  
νοήματος κινήματα τοῦ σώματος αὐτῆς, ἐδείκνυον, ὅτι ἡ  
γυνὴ αὕτη κατεῖχεν ἐντελῶς καὶ μετεχειρίζετο μετὰ ἔξι-  
διαζόστης τέχνης τὴν ἐπιστήμην τοῦ ἀρέσκειν καὶ γο-  
τεύειν τὰς καρδίας.

Η θύρα τοῦ ἀφυπνωτηρίου ἡνεῳχθη ἐλαφρῶς καὶ μετὰ  
τῆς ἐμφρόντιδος ἑκείνης προσοχῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἡ φιλό-  
στοργας μήτηρ ἀνοίγει τὴν τοῦ θαλάμου τοῦ κοιμωμένου  
βρέφους, καὶ εὐλύγισος θεραπαινίς, ἀκροβατοῦσα χαρέν-  
τως, παρουσιάσθη ἐνώπιον τῆς ώραίς Σουλτανίτζας.

— Κιαράτζα! ή μαδόνα μου μ' ἔτειλεν νὰ 'δῷ, ἀν ἔξυ-  
πνήστενε, κι' ἀ θέτενε νὰ σᾶς χτενίσω.

— Σὲ εἶπα, Πλουμοῦ, νὰ μὴ μεταχειρίζεται ποτε, καὶ  
μάλιστα ὅταν ὅμιλης πρὸς ἐμὲ, τὸ βαρθαρικὸν τοῦτο  
ἐπίθετον Κυράτζα. Κυράτζαις εἰς τὴν Κωνσταντινού-  
πολιν λέγουν τὰς Ψωμαθινὰς· σὲ εἶπα νὰ μὲ λέγης Κυ-  
ριαρ.

— Εἴλα Χριστὲ καὶ παναγιά! ἐγὼ σᾶς εἶπα ψωματάρα;  
ποῦ πίνω νερό; ε τόνομά σας!

— Δὲν σὲ εἶπα τοῦτο! ἀλλὰ σὲ εἶπα δ', τι καὶ ἄλλοτε,  
δηλαδὴ νὰ μάθης νὰ ὅμιλης ὄρθως.

— Εἴλω πάντα τὰ λέγω δρτὰ καὶ κοφτά· μὰ ἐξέρω νὰ  
τὰ πᾶ περὶ διὰ γραμμάτου. ἐν τὸ Ζάρανε στὴ Χιλὸν νὰ  
πηγαίνουν· σ τὸ σκολειό.

— Καλὰ λέγουσιν, ὅτι ὅλαι αἱ Χιλαὶ εἰσθε ἀνόητοι.

— Ογεσκε δὰ νὰ σᾶς χαρῶ! μπορεῖ νὰ μὴν ἔχωμεν τὸν  
ἴδιο νοῦ μὲ σᾶς, μὰ δὲν εἴμεσθεν ἀνόηταις. Νὰ δήτενε  
σ τὸν τόπον μου· σ τὴ Χιλ τῆς κοπελοῦδες, σὰ βγαίνουνε  
φαντίναις, θὰ χάστενε τὸ νοῦ σας! . . . Πόσα πράμυνα  
ξέρουνε! εἶναι καλαῖς νοικοκοινράτζ, βγάζουνε σιμιδάλι,  
ἀνοίγουνε κροῦτα καὶ πλέκουνε μιὰν κάρτζα τὴν ἡμέρα.

— Καὶ ψιμιθίζονται ως μορμολύκια.

— Τίκκε;

— Δηλαδὴ ἀλείφονται σουλουμάνη καὶ κοκκιγάδι· ὥστε  
προξενοῦσιν ἀηδίαν.

— Εχετε δίκιο Κιαράτζα . . . Κυρία . . . γιατὶ καμιὰ  
φορὰ μερικαῖς τὸ παραξυλόνουνε καὶ βγαίνουνε σὶς τὸν  
κάτω γιαλὸ, σὰν ἡ μουτζουναριάτς' σ τὸν Παρθένη· μὰ καὶ  
σεῖς δὲ ἡ φραγκομαθημέναις πολίτισσαις δὲ βάζετεν χίλια  
πράμυνα; νὰ μπῇ κάνενας σ τὴν κάμερά σας φύρνετ' ὁ  
νοῦς του . . . . λάδια, ἀλείμυνα, νερὰ πράσινα καὶ  
κόκκινα, ἀμοιλάκια, γυαλάκια, μπουρνιδάκια, θαρότις  
πῶς εἶναι τοῦ Δομινικοῦ ἡ σπετζαρία. Εἰν̄ ἀλήθευτα πῶς  
τὰ δικά σας μυρίζουνε, μὰ καὶ τὰ δικά τους δὲ βρομοῦνε·  
μὰ πάλ' ἑκείναις ἡ κακομούριας δὲν ἔχουνε τὸ μπούστο,  
ποῦ μὰ τὴν Παναγιὰ τὴ Σπηλιώτισσα, σὰ σᾶς τὸ νε βάζω,  
μου χρειάζεται νὰ τραβῶ μὲ περισσότερη δύναμη παρὰ  
τοῦ μπάρμπα μου τοῦ Γιάννη σὰ σφίγγη τὴ μεσιά τοῦ  
γκαδάρου του.

Φθάνει πλέον· ἀηδίασα Πλουμοῦ! . . . μ' ἔρχεται ύστε-  
ρικόν, δταν ἀκούω τὰς ἀνοησίας σου· ποία ὥρα εἶναι;

— Δεκά μιση.

— Καὶ διατί δὲν μ' ἔξυπνισες πρωίτερον ως σέ εἶπα  
χθὲς τὸ ἐσπέρας;

— Γιατ' ἡμπα τρεῖς φοραῖς μεσ' τὴν κάμερά σας, μὰ  
φουγαλίζετενε σὰν ἄγγελος.

— Εἶπετε νὰ μ' ἔξυπνισης, διότι ἐγὼ ἐπίτηδες κατε-  
κλίνθην χθὲς ἐνωρίς.

— Ναίσκε μὰ ἐθάρρυμουνε πῶς ἀγρυπνήστενε τὴ νύχτα  
σὸν κλάσιμον μὲ τὸ συμφραματάρχη.

— Ποιον συνταγματάρχην; δονειρεύεσαι;

— Καὶ πῶς δὲν ἐννοιώστενε τῆς μπατινάδες καὶ τὰ τρα-  
γούδιά του;

— Πότε; καὶ διατί δὲν μ' ἔξυπνισες;

— Μεσ' τὰ μεσάνυχτα· μάξερα γὰρ πῶς κοιμούσενε;

— Πόσον εἶσαι ἀνόητος Πλουμοῦ! νὰ ἔλθῃ ὁ Συνταγμα-  
τάρχης καὶ νὰ μὴ μ' ἔξυπνισης!

— Ήρτενε καὶ χτές τὴ δέκα ὁ κόντες! πῶς τὸν λέτενε·  
· · · · · ἐκείνος ὁ χαρτζιάρτης· μὰ ντράπηκα νὰ τοῦ πῶ,  
πῶς κοιμούσενε ἐκείνην τὴν ὥρα καὶ τοῦ εἶπα, πῶς πήγε-  
τενε· σ τὸ θέατρο, κ' ἡγραψε νε τοῦτο νά τὸ γραμματάκι,  
ηφερεν κι ὁ σολντάτος τοῦ συμφραματάρχη τοῦτο νά,  
ηδωκεν καὶ τοῦτο νά τοῦ Γεράσιμου τὸ πρωτ ἐκείνος ὁ  
ώμορφος Ἐγγλέζος τοῦ Βαπτοριοῦ.

— Υπομονή! . . . . έτοιμασσον τὸ λουτρόν μου καὶ  
ἔπειτα ἀφοῦ λουσθῶ νὰ μὲ κτενίσης.

— Καὶ τί λογῆς θὰ τὸ τοιμάσω χωρὶς γάλας;

— Καὶ πῶς! δὲν ἡγόρασε σήμερον ὁ Γεράσιμος γάλα;

— Ογεσκε νὰ σᾶς χαρῶ! . . καὶ τὸ ἔχτεσινὸ ἑβρόμισενε,  
γιατὶ ἦταν τριῶ μερῶ, κ' ἡ τζάτζα σας . . . μὰ μὴ  
μὲ μαντατέψετενε . . .

— Οχι, Πλουμοῦ, λέγεμε μόνον τὴν ἀλήθειαν· λοιπὸν τὸ  
γάλα τοῦ χθεσινοῦ λουτροῦ ἦτον ἐκεῖνο, εἰς τὸ δόπιον καὶ  
προχθὲς ἐλούσθην; . . .

— Ναίσκε, γιατὶ ἡ τζάτζα σας, δσον καιρὸ δ Γεράσιμος  
ἐμεταπωλούσενε τὸ γάλας ποῦ λουγούσαστενε, τοῦ ἁ-  
γενες κι ἀγόραζενε γάλας κάθε ταχὺ, μ' ἀπὲ τὸν καιρὸ  
ποῦ ἐκείνον ἡ ξυνογαλοῦ ποῦ τῆς τὸ πουλούσαμενε . . .

. . . ξέρετενε δά . . . καὶ . . . μηδ' ἐφτὴ, μηδ' δ  
καρετζῆς, μηδὲ κάνεις ἄλλος πλιὰ δὲ θέλει ν' ἀγοράσῃ  
γάλας ἀπὲ μᾶς· κ' ἡ τζάτζα σας λέ πῶς δὲν πρέπει νὰ  
τ' ἀγοράζωμενε καὶ νὰ τὸ ρήχτωμασινε· γιατὶ εἶναι κρίμα  
φαγώσιμο πρᾶψιμα νὰ ρήχτεται· κ' ἐκεῖνο δά τὸ προχθεσινὸ  
τὸ πήρενε γιατὶ τὸ ὕβρενε φτινὸ καὶ σᾶς τὸ βάλενε δυὸ  
φοραῖς τὸ ἴδιο, κ' ἥθελεν καὶ σήμερη νὰ σᾶς τὸ βάλῃ, μὰ  
βρώμησενε καὶ μοῦ πενε νὰ μὴ σᾶς τὸ πῶ.

— Ποιλὰ καλά! φθάνει! βλέπω δτὶ δὲν εῖσαι μόνον σὺ  
ἀνόητος· ἔλλα νὰ μὲ κτενίσης· παρατήρησον εἰς τὴν εἰκόνα  
ταῦτην τῆς ἐφημερίδος τὸν νέον τρόπον τοῦ κτενίσματος  
τῆς κεφαλῆς, διὰ νὰ μὲ κάμης τὰς χωρίστρας· εἶναι τοῦ  
τελευταῖον σύρμοῦ τῶν Παρισίων κατὰ τὴν Κυρίαν Λα-  
φάρζκν (Lafarge).

— Οὐγοῦ ὀμορφοῦ ποῦν' ἡ ἔρημη! ἀμμὲ γιατὶ φορεῖ  
μαῦρα; δ πάγες τῆς ἀπέθανενε;

— Οχι, ἀλλ' ἡ Κυρία αὕτη, γεννηθεῖσα ἐν Παρισίοις ἐξ  
εὐγενῶν γονέων, εἶχε λάθει τὴν καλητέραν ἀνατροφὴν  
τοῦ συρμοῦ· ἐγνώριζε τὴν μουσικὴν, ἐχόρευε κάλλιστα,  
ἐχειροκόρτει χαριέντως εἰς τὸ θέατρον, ωμίλει γλαφυρῶς  
περὶ παντὸς πράγματος, ἐνεδύετο φιλοκάλως καὶ εἶχεν  
ἀναγνώσεις δλα τὰ μυθιστορήματα ἀπὸ τοῦ Βαλτερσκόττου  
μέχρι τῆς Σάνδης, τὰ δόπια ἀναπτερώσαντα τὴν φυσικὴν  
αὐτῆς φαντασίαν, ἔκαμον νὰ ἐλπίζῃ δικαίως, δτὶ ταχέως  
ἔμελλε νὰ γίνη σύζυγος Κόμητός τινος ὑπουργοῦ τῆς  
οἰκονομίας, ἢ πρέσβεως ἐν Τουρκίᾳ· ἀλλὰ μείνασσα ὀρφανὴ,  
καὶ πτωχὴ μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων αὐτῆς, διὰ ν'  
ἀποκατασταθῆ ἀνεξάρτητος, ἡναγκάσθη νὰ συζευχθῇ εἰς  
γάμον μετά τινος ἐργαστηράρχου σιδηρουργοῦ, Λαφάρζκου  
ὄνομαζομένου· ἐπειδὴ δὲ οὗτος καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ,  
ἔντες ἀνθρωποι χυδαῖοι καὶ χωρὶς ἀνατροφῆς, ὠμίλουν  
πάντοτε περὶ ἐμπορίου καὶ τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, ἡ δὲ  
εὐγενὴς αὕτη Κυρία, φύσει εὐαίσθητος καὶ μὴ δυναμένη νὰ

συμμορφωθῇ μετὰ τοιούτων ποταπῶν ἀνθρώπων, εὐφυὴς  
δὲ καὶ μεγαλοπράγμων, κατ' ἀρχὰς μὲν κατέπεισε τὸν  
σύζυγον αὐτῆς καὶ ἔγραψε διαθήκην, διὶ ἡς ἀφίνεν αὐτὴν  
μόνην κληρονόμον· ἀκολούθως δὲ, ἀποθανόντος τοῦ Λα-  
φάρζκου, τὰ δικαστήρια κατεδίκασαν εἰς διὰ βίου δεσμὰ  
τὴν εὐγενὴ ταύτην Κυρίαν, ως φαρμακεύσασαν τὸν σύζυγον  
αὐτῆς· ἀλλ' ὁ εὐγενὴς τρόπος, διὶ οὗ ἡ σύζυγος τοῦ Λα-  
φάρζκου ὑπερασπίσθη, καὶ ἡ κατὰ τὴν δίκην ἐπιδειχθεῖσα  
ἔνοχος αὐτῆς ἀνατροφὴ, ἐγκήτευσαν ἐπὶ τοσοῦτον τὰς  
εὐαισθήτους τῶν Γάλλων καρδίας, ὡστε εὐθὺς μετὰ τὴν  
καταδίκην αὐτῆς ἐδόθη τὸ σύνομα τῆς Λαφάρζκης εἰς δλα  
τὰ ἀριστουργήματα τοῦ συρμοῦ τῆς ἐποχῆς.

— Καλ' ἦντα μοῦ λέτενε; κλημὲ 'σὰν ἦταν τέτοια πα-  
ράλυτη, ἦντα της ἐλιμπιστήκετενε κ' ἐκεῖνοι καὶ σεῖς, καὶ  
θέτενε νὰ κάμετενε καὶ τὴν σκουφωσιά της· ἡ μυκαρίτριχ  
ἡ νόνα μου μοῦ λέγενε « παιδάκι μου, τὸν καιρὸ ποῦ  
σκουβαρίζατε τὴ Μπόρα στὴ Χιδ ἀξαράκωλα καθισμέρη  
'ε τὸ γάλαρο μὲ συγάρεση, ημουνε ὅτ' ηγαίραι φατίρακαὶ  
θυμοῦμαι, ποδ γιατὶ ἐφόρετε ἔτα μοσκολουρῆτταροῦμι,  
καμμέρα μας πλιὰ ἀπετότες ἔτη ἐφόρεσετε τέτοιο φέγκι. »

— Αἴ! . . . δσον παράζενος καὶ ἀν φάίνεται δ συρμὸς,  
ὅστις ζύως θέλη νὰ ἀρέσῃ, χρεωστεῖ ν' ἀκολουθῇ αὐτόν·  
ἄκουσον περίεργόν τι ἀνέκδοτον . . . Έλαφρὰ δλα,  
Πλουμοῦ! μὴ μοῦ σύρης τοσοῦτον τὰ μαλλία, διότι δὲν  
εἶναι νὰ μεσιὰ τοῦ γαδάρου τοῦ μπάρμπα σου.

— Αἴ! δλα καὶ σεῖς, μὴν ἥστενε τόσον μυιγυργκιχτη!  
μπρὸς τὰ κάλλη τ' εἰν' δ πόνος; . . . πήτενε δά ἐκεῖνο  
ποῦ θέλετενε νὰ μοῦ πήτενε.

— Λοιπὸν, Πλουμοῦ, Κυρία τις ἐν Παρισίοις ἡγάπα πολὺ<sup>1</sup>  
τὸν συρμὸν, καὶ ἐσκουφόνετο καθ' ήμέραν κατὰ τὴν ἐφη-  
μερίδα· δὲ σύζυγος αὐτῆς, μὴν ὑποφέρων τὰ ὑπέρογκα  
ἔζοδα, ήθέλησε νὰ σωφρονίσῃ τὴν γυναικαν κατὰ τὴν ἰδέαν  
αὐτοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνοήτων ἀνδρῶν. Παρεκάλεσε  
λοιπὸν τὸν Συντάκτην τῆς ἐφημερίδος τοῦ συρμοῦ νὰ γρά-  
ψῃ, δτὶ δ τελευταῖος συρμὸς εἶναι νὰ βάλλωσιν ἐπὶ τοῦ  
σκουφώματος ἀντὶ ἀνθέων μέγα φέπανον· δὲ Κυρία αὕ-  
τη, ἀναγνοῦσα τοῦτο καὶ μέλλουσα νὰ παρευρεθῇ κατ'  
ἐκείνην τὴν ἐσπέραν εἰς λαμπρόν τινα χορὸν, ἔβαλεν ὅρ-  
θιον ἐπὶ τοῦ σκουφώματος αὐτῆς τὸ μεγαλήτερον φέπανον,  
τὸ δόπιον ἡδυνήθη νὰ προμηθευθῇ· δλος δ κόσμος ἐγέλκ,  
ἀλλ' ἡ Κυρία αὕτη εἶχε δίκαιον, δφτι ἀνέγνωσε τὸν συρ-  
μὸν τοῦτον εἰς τὴν ἐφημερίδα· μόνος ἔνοχος ἦτο δ σύζυ-  
γος αὐτῆς καὶ δ εἰσαγγελεῖς, ὅστις δὲν ἐφέρντισε νὰ κα-

τάσχη τὴν ἐφημερίδα ταῦτην πρὶν ἡ τυπωθῇ, καὶ νὰ καταδιώξῃ αὐστηρῶς τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην, ὅστις εἶχεν ἀποτολμήσει νὰ προσβάλῃ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν φιλοκαλίαν μᾶς Κυρίας τοῦ συρμοῦ.

— Χά! χά! χά! πρασιάς, πρασιάς εἰν' ἡ λωλά! φτηνὰ τὴν ἐγλύτωσεν ἡ λαφρόστυχη!

— Καὶ διατί Πλουμοῦ;

— Γιατὶ τῆς ἐγράψκνε ῥαπάνι· ἀμ' ἂν τῆς ἐγράψκνε πῶς εἰν' τῆς μόδας νὰ βάλῃ σ' τὸ κεφάλι τῆς κανένα μεγάλο Χιώτικο ταμπουρᾶ, δὲν ἥθελε νὰ κωλοκοπῆ τὸ λύγκι τῆς;

— Δός με τὸν καθρέπτην, διὰ νὰ ἴδω τί ἔκαμες . . .

αἴ! σχεδὸν τὸ ἴδιον.

— Ίδιο κι' ἀπαράλλαχτο! κουσοῦρι δὲν τοῦ λείπει!

— Παραμέρισον ὄλιγον αὐτὴν τὴν χωρίστραν, διότι σκεπάζει πολὺ τὸ πρόσωπόν μου.

— Ήχονοῦς! νά τενε νὰ σᾶς χαρῷ.

— Εὔγε! βάλε με τώρα ἁδῶθεν πρὸς τὰ κάτω τῆς χωρίστρας ἐκεῖνο τὸ ρόδον, φέρε καὶ Κολωνιακὸν νερὸν νὰ νιφθῶ, καὶ ἑτοίμασον ταχέως καὶ τὸ χθεσινὸν φόρεμά μου διὰ νὰ ἐνδυθῶ . . . ἔστειλεν ἡ μήτηρ μου τὸν Γεράσιμον διὰ νὰ εἴπῃ τὸν Καλλίστρατον ἐκ μέρους μου, ὅτι περιμένω νὰ ἔλθῃ δι' ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν;

— Όσο γι' αὐτὸ ἔννοια σας! ἡ τζάτζα σας' σὰ νὰ τὸ γέλεπενε 'ς τὸν ὑπνο τῆς πρὶν νὰ κάμη τὸ σταυρό τῆς εὐτὸ 'ταν ἡ πρώτη τῆς ἔννοια· μὰ δὲ μοῦ λέτενε ἥντα περίδρομο τὸ νὲ θέτενε ταχυνάτικο τὸν Καλλόστροτο, ποὺ γετενε ἀγαπητικοὺς τὰ πιστοφόρα παληκάρια τῆς Αθήνας; ἔσεις ὅλην τὴν ώρα τοὺς μασκαρένετενε καὶ τοὺς βάζετενε 'ς τὸ καλαμάρι μαζὶ μὲ τὴν τζάτζα σας, καὶ τοὺς κάμνετενε μπαχμπακίνα καὶ τὸν ἀπερτόνονε καὶ τοὺς λέτενε χωριάτη καὶ ξιπασμένο καὶ ἀνότο, καὶ πῶς 'μοιάζει τὴν ραχήμου του, κ' ὑστερά εὐτὸς πούρτη, γινούστενε κ' ἡ δυὸ ἀλλοιωτικαις καὶ τοὺς κάμνετενε τόσαις τζιριμόνικις, καὶ τοὺς λέτενε πῶς χκνούστενε ἀπὲ τὴν ἀγάπη του, καὶ πῶς δὰ δὲν τὸ νέ δήτενε, δὲν τρώτενε, καὶ τόσα ἄλλα πράμματα, καὶ . . .

— Αἴ! Πλουμοῦ, σὺ δὲν γνωρίζεις ἀκόμη τὸν κόσμον· βέβαια ἐγὼ δὲν εἴμαι τόσον ἀσυλλόγιστος, ὥστε νὰ ἀγαπήσω τοιοῦτον μαρὸν ἀνθρώπον, τοῦ δποίου καὶ ἡ ἀπλῆ θέα μὲ προξενεῖ ἀηδίαν ἀλλ' ὁ Καλλίστρατος εἶναι πλούσιος καὶ ἀνότος, καὶ τὰ δύο ταῦτα προτερήματα εἶναι μέγιας θησαυρὸς διὰ μίαν γυναῖκα τοῦ κόσμου· ἐκατάλαβες τώρα τὴν ἐξήγησιν τῆς ἀπορίας σου;

— Απάνω κάτω· μά . . .

Ο ἐκ τῆς δόδου ἀκουσθεὶς κρότος ἀμάξης, ἥτις εἶχε σαματήσει ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας τῆς Σουλτανίτζας, διέκοψε τὴν δμιλίκην τῆς Πλουμοῦς, τὴν δποίαν ὠθήσασα ἡ

ἀξιέραστος αὐτῆς Κυρία, τρέχα Πλουμοῦ, εἴπε πρὸς αὐτὴν, νὰ εἴπῃς νὰ πει μεινή ὀλίγον εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ ἔρχομαι ἀμέσως· ἡ δὲ εὐλύγιστος θεραπαινίς, ψιθυρίσασα τὸ τῆς παροιμίας, «κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ καὶ ὅλας,» ἐπέταξεν ως ἀστραπὴ ἔξω τοῦ ἀφυπνωτηρίου καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Ο ἀληθής ἔρως τῶν γυναικῶν τοῦ συρμοῦ, ἡ τὸ κτερινογόρεμα τοῦ χοροῦ.

Πολλὴν ὥραν ἀκόμη περιέμενεν ἀνυπομόνως ὁ Καλλίστρατος ἐν τῇ αἰθούσῃ, καθήμενος μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Σουλτανίτζας, καὶ ισάζων συνεχῶς ποτὲ μὲν τὸν πολύπτυχον καὶ πλατὺν αὐτοῦ λαιμοδέτην, ποτὲ δὲ τὰ ἐστιλθωμένα καὶ στενὰ ἀχυρόχροα αὐτοῦ χειρόκτικα, ἄλλοτε δὲ ἀποχωρίζων ἀπ' ἄλληλων τοὺς μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας συνεστραμμένους βοστρύχους τῆς κόμης αὐτοῦ. Παίζων δὲ τὴν ἀπὸ χρυσῆς ἀλύσου ἔξηρτημένην ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτοῦ διάπτραν, ἢ ατυπῶν τὸ ἔδαφος μετὰ ρυθμοῦ καὶ μέλους διὰ τοῦ κομψοῦ αὐτοῦ ῥαβδίου, καὶ ἄμα ὑποτονθούσιων θεατρικῶν τι μέλος, καὶ κινῶν τὴν κεφαλὴν ἀπεκρίνετο μηχανικῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς γραίας, ἀπαντῶν πολλάκις ἄλλα ἀντ' ἄλλων, ως ἔχων τὸν νοῦν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλως προσπλωμένους εἰς τὴν θύραν, ἐξ ἡς ἀνέμενε νὰ προκύψῃ τὸ εἰδωλον τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους ἐλαφρὸν βάδισμα μόλις ἀκουομένων βημάτων, καὶ χάριεν φουρφούρισμα χαρπὰ συρομένου μεταξῶτου ἀνήγγειλκαν τὴν παρουσίαν τῆς ἐρασμίας Δεσποίνης. Ο δὲ Καλλίστρατος, ἐγερθεὶς μετὰ σπουδῆς, καὶ λυγίσας τὸ σῶμα διὰ νὰ χαιρετήσῃ χαριέντως τὴν ἐξερχομένην Σουλτανίτζαν, ὥθησε διὰ τοῦ ἀγκῶνος τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἀποτεθειμένον πῖλον αὐτοῦ, ο δὲ πῖλος ἀντωθήσας τὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς ισάμενον πλῆρες ἀνθέων κρυτάλλινον ἀγγείον, τοῦτο μὲν ἀνατρέψκεις συνέτριψε, τὰ δὲ ἐν αὐτῷ ἀνθή μετὰ τοῦ δύπτωτος ἐσκόρπισεν κατὰ τῆς τραπέζης καὶ κατὰ τοῦ τάπτητος τοῦ ἐδάφους· καὶ δὲ μὲν Καλλίστρατος, ἀφίσας ἡμιτελὴ τὸν χαιρετισμὸν, ἔτρεχε κατόπι τοῦ διὰ πάσης τῆς αἰθούσης κυλιομένου πίλου· η δὲ Σουλτανίτζα, ὑποκρύψκει τὴν δυσκρέστειαν αὐτῆς διὰ τὴν στέρησην τοῦ ωραίου ἀγγείου, τὸ ὄπιον εἶχε λάβει προσφιλές ἐνθυμητήριον παρὰ τοῦ γραμματέως τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς πρεσβείας, πρὸς μὲν τὴν μητέραν αὐτῆς ἔρβιψε βλέμμα ὑπεμφαίνον, πόσον ἀγροῦκον ἐθεώρει τὸν Καλλίστρατον, ἐκτείνουσα δὲ τὴν χεῖρα πρὸς αὐτὸν, εἴπε μετὰ βεβιασμένης χάριτος καὶ πλαστῆς ἀδιαφορίας «μικρὸν καὶ ἀδιάφορον πρᾶγμα, Κύριε Καλλίστρατε, πρὸ πολλοῦ εἶχον σκοτών r' ἀρικαταστήσω ἀπτὶ τοῦ ἀγγείου τούτου·

φραιόν τι *Kiraikòr* τοῦ τελευταίου συρμοῦ, τὰ δόποια καὶ ἀδτάς ἔφεραν ἐκ τῆς Ἀγγλίας» καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ καθίσῃ.

Οἱ Καλλίστρατος, ἀφοῦ εἶπέ τινας ἀνοησίας διὰ νὰ δικαιολογηθῇ, μόλις συνελθὼν ἔνεκα τῶν ἐπανηλειμμάνων διαβεβαιώσεων τῆς Σουλτανίτζας περὶ τῆς μηδαμινότητος τοῦ τυχαίου τούτου συμβεβηκότος, ὑπακούσας τέλος ἐκάθισε πλησίον αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντήριου, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ ισάζῃ ὅτι ἐκ τῆς σολῆς αὐτοῦ εἶχε βάλει εἰς ἀταξίαν ἡ πρὸ μικροῦ βιαία τοῦ νεανίου κίνησις μετά τινων δὲ λεπτῶν σιωπὴν ἀμφοτέρων ὁ Καλλίστρατος ἤρχισε πρῶτος νὰ λέγῃ πρὸς τὴν Σουλτανίτζαν ὑπερβολικά τινα ἐγκώμια περὶ τοῦ καλλωπισμοῦ αὐτῆς. Ἄλλη ἡ Σουλτανίτζα, ὑπομειδώσας βεβιασμένως, καὶ συστρέψουσα χαριέντως τὸν λαιμὸν, « φάνεται, εἶπε, Κύριε, ξῆτε διάθεσιν σῆμερον νὰ ἀστειεύσθε » « καὶ διατί ; Κυρία, » ἥρωτησεν ὁ Καλλίστρατος, ἀναφορουσιλίζων διὰ τῆς χειρὸς τὸ πυκνὸν αὐτοῦ γένειον, ἢ δίδων διὰ τοῦ σρυψίματος εἰς τὸν μύσακα αὐτοῦ τὸ σχῆμα τοῦ ἀγκίστρου. « Διότι πῶς εἶναι δυνατὸν, ἐπανέλαβεν ἡ Σουλτανίτζα, νὰ εὐρίσκητε καλὸν τὸν σημερινὸν μου καλλωπισμὸν, ἐν ᾧ ἔγῳ σήμερον εὐρίσκουμε ἀκόμη ἐνδεδυμένη τὴν χθεσινὴν ἐνδυμασίαν, καὶ οὔτε κανὸν ἐκτενίσθην, οὔτε ἐνίφθην ; »

— Παράξενον πρᾶγμα! καὶ μολοντοῦτο ἔχετε τὰ μαλλία τοσοῦτον καλῶς ίσασμένα καὶ ἀκριβῶς βοστρυχισμένα, ὡς νομίζει τις, ὅτι ταύτην τὴν σιγμὴν ἔξηλθε τοῦ ἀφυπνωτηρίου ὑμῶν ἡ κομμώτρια τῆς Δουκίσσης τῆς Αύρηλίας.

— Πόσον φάίνεσθε κατὰ πᾶσαν περίστασιν, ὅτι ἀνετράφητε μεταξὺ τοῦ μεγάλου κόσμου τῆς πρωτευούσης τῆς φιλοκαλίας! ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ πατακήθητε· ἡ δὲ ἀπάτη ὑμῶν προέρχεται πρῶτον, ἐκ τοῦ ὅτι φυσικῶς τὰ μαλλία μου εἶναι δυμαλὰ καὶ ἀπαλὰ· καὶ δεύτερον, διότι δὶς ὅλης τῆς νυκτὸς δὲν ἔπεσα εἰς τὴν κλίνην, καὶ ἐπομένως τὰ μαλλία μου ἔμειναν ὡς ἥσαν κτενισμένα ἀπὸ χθὲς τὸ πρωΐ.

— Άνεγνώσκετε φάνεται, τὰς περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρατηρήσεις τοῦ περιφύκου τῆς Πελοποννήσου Οἰκονομολόγου, τοῦ ἀνθρώπου τῆς μεγάλης πήρας;

Η Σουλτανίτζα ἀφήσασα ἔλαφρὸν σεναγμὸν, αἴ! εἶπεν, οὔτειδέραι φροντίδες παρὰ ἡ πήρα τοῦ Οἰκονομολόγου κατεπάραττον τὴν τεθλιψμένην ψυχήν μου· καὶ συγχρόνως ἔνευσεν ἐπιτηδείως πρὸς τὴν μπτέρην αὐτῆς, ἥτις προσποιηθεῖσα, ὅτι ἀποκρίνεται εἰς τὴν καλούσαν αὐτὴν ὑπηρέτριαν καὶ εἰποῦσα, ἔρχομαι *Hλογμοῦ*, ἔξηλθε τῆς πλιθύσης.

Μὲ κακοφαίνεται λοιπὸν, ἀξιέρατος Σουλτανίτζα, εἶπεν

ἐναθρυνόμενος ὁ Καλλίστρατος, ὅτι ἀκουσίως ἵσως εἶμαι ὁ πρωταίτιος τῆς ἀγρυπνίας ὑμῶν καὶ τῶν στεναγμῶν· ναὶ, ἐπιθυμῶ μὲν νὰ μὲ ἀγαπάτε ἐγκαρδίως, ἀλλ’ οὐχὶ ποτὲ, Θεὸς φυλάξοι, χάριν ἔμοι νὰ βλαφθῇ ἡ πολύτιμος ὑγεία ἐκείνης, τῆς ὁποίας ὅλα τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ δὲν εἶναι ἀντάξια.

— Η Σουλτανίτζα, καὶ τοι τοσαύτης τέχνης καὶ ἐπιτηδειότητος κάτοχος, ὀλίγον ἔλειψεν ὅμως νὰ ἐκραγῇ εἰς γέλωτα, ἀκούσασα τὴν αἰτίαν, εἰς τὴν ὄπισταν ὁ Καλλίστρατος ἀπέδιδε τὴν ἀγρυπνίαν αὐτῆς· ἀλλὰ δράξασα τὴν νέαν ταύτην εὐκαιρίαν ἀπήντησεν ἀμέσως.

— Αἴ! ὅταν ἡ εὐάσισθητος γυνὴ ἀφοισιωθῇ εἰς ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον ἀπαξὴ ἡ καρδία αὐτῆς ἔτυχε νὰ ἐκλεῖῃ, νομίζει εὐτυχίαν ὅσας διὰ αὐτὸν δοκιμάζῃ θύλψεις καὶ δυσυχίας· ἡ πενιά, ἡ δίψα, αἱ τρικυμίαι, τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος δὲν δύνανται νὰ κλονίσωσι τὴν ἀμετάτρεπτον αὐτῆς σταθερότητα· τὸ νὰ γίνη θῦμα τοῦ εἰλικρινοῦς αὐτῆς ἔρωτος, προξενεῖ εἰς αὐτὴν ἀγχολίασιν· ὁ θάνατος εἶναι διὰ αὐτὴν χαρά, διότι φέρει μεθ’ ἔστιτης τὴν ἰδέαν τοῦ ὑπ’ αὐτῆς λατρευομένου εἰδώλου· αἴ! Καλλίστρατε, διὰ νὰ αἰσθανθῇ τις ἀληθῶς τὸν ἔρωτα, πρέπει νὰ ἥνκαι γυνὴ! μόναι ἡμεῖς αἱ γυναῖκες ἐγεννήθημεν πρὸς τοῦτο· τινὲς μάλιστα ἐξ ἡμῶν, καὶ κατ’ αὐτὸν ἀκόμη τὸν αἰῶνα τῆς διαφθορᾶς καὶ ἴδιοτελείς εἶναι, φάνεται, προωρισμέναι, ὡς ἔγῳ, διὰ νὰ δεῖξωσιν, ὅτι ἐπλάσθημεν ὡς τύπος καὶ τῶν τρυφερωτέρων αἰσθημάτων ἀφιλοκερδοῦς ἔρωτος· τοιαύτη ὑπῆρξε ἀφ’ ὅτου σὲ εἶδον, καὶ ὅλα ταῦτα τὰ δεινὰ ἔλαθον πρὸ διφταλιμῶν ἐξ ὅτου ἡ καρδία μου μὲ ἡνάγκασε νὰ σὲ λατρεύω· ἡ καρδία μου! ἥτις διὰ πρῶτην φορὰν ἥσθιανθή τὰ φλογερὰ βέλη τοῦ ἔρωτος ἐξ αἰτίας σου. Ἄλλ’ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον μὲ θύλιθει, εἶναι αἱ κακαὶ γλώσσαι τῶν ἀνθρώπων, αἵτινες χέουσιν εἰς τὸ ποτήριον τῆς εὐτυχίας μου φάρμακα, τῶν ὅποιων ἥθελα γευθῆ εὐχαρίστως τὴν πικρίαν, ἐὰν δὲν ἀνεμίγνυον κακεντρεχῶς καὶ τὸ μόνον ἐράσμιον πρᾶγμα τῆς Ζωῆς μου, τὸ ὄνομά σου. Μετὰ τὸν πρὸ τριῶν ἡμερῶν μάλιστα χορὸν τῆς Αὐλῆς βλέποντές με πενυχρῶς· καλλωπισμένην εὐρῆκαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκσφενδονίσωσι πικροτάτας κατὰ σοῦ κατηγορίξεις, λέγοντες, ὅτι οὔτε ἡ εὐγενὴς καταγωγὴ, οὔτε ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀνατροφὴ καὶ συμπεριφορά, οὔτε ἡ περίνοικη, οὔτε τὰ ἔξοχα προτερήματα, οὔτε τέλος αἱ μεγάλαι σχέσεις καὶ αἱ ὑψηλαὶ γνώσεις τοῦ Καλλίστρατου ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς αὐτὸν τὸ νὰ ἀφήσῃ ἐκείνην, τὴν ὄποικην λέγει, ὅτι ἀγαπᾷ, νὰ παρουσιασθῇ εἰς βασιλικὸν χορὸν τοσοῦτον ἀφιλοκάλως καὶ εὐτελῶς ἐνδεδυμένη, ὅπότε αὐτὸς ἥτον, ὡς καὶ πάν-

τοτε, τὸ περιβλεπτότερον καθ' ὅλα πρόσωπον τῆς βρεσιλικῆς ταύτης συναναστροφῆς. Αἱ τοιαῦται φλυαρίαι μοῦ κατεσπάρχουν, σὲ βεβαιῶ, τὴν ψυχὴν, φίλτατε Καλλίστρατε, καὶ ἐπειδὴ ἡ μεγαλητέρα μοῦ εὐχαρίστησις εἶναι νὰ θυσιάσω τὸ πᾶν διὰ τὸ δημορά σου, ἀπεφάσισα, διὰ νὰ ἀποσομώσω τὰς κακάς γλώσσας τῶν φθονερῶν ἡμῶν ἔχθρῶν, νὰ ὑποθηκεύσω τὴν οἰκίαν, τὴν ὁποῖαν δικαιάριτης πατήρ μου μὲ ἀφῆνειν ὡς μόνην μου προϊκα, καὶ λαθοῦσα δέκα χιλιάδας δραχμῶν νὰ φέρω ἐκ Παρισίων ἐν κίτρινον φόρεμα ἀπαράλλακτον ἐκείνου, τὸ ὅποιον προχθὲς ἡ Βασίλισσα ἐφόρει κατὰ τὸν χορὸν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα εἰς λαμπρὰν ἐνδυμασίαν, ἀξίαν τοῦ ὄνδρου τοῦ ὅποιον ἡ καρδία μου λατρεύει.

Ταῦτα εἰποῦσα η Σουλτανίτζα, καὶ ρίψασα βλέμμα φλογερὸν μετὰ σεναγμῶν ἐπὶ τοῦ Καλλίστρατου, ἔλαθε τὸ λευκὸν αὐτῆς μανδύλιον καὶ προσεποιήθη, διτε ἐσπόργυζε τὰ δάκρυα.

Αἱ γοητευτικὴ ἐκφράσεις τῆς Σουλτανίτζας, ὁ σφοδρὸς ἔρως, ὃπὸ τοῦ ὅποιου ἐπίστευσεν ὁ Καλλίστρατος, διτε ἡ ἀξιέραστος αὕτη Δέσποινα καταφλέγεται δι' αὐτὸν, ἡ νομιζομένη ἀναξιοπάθεια, οἱ στεναγμοὶ καὶ ἐπὶ τέλους τὰ δάκρυα τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, τὰ ὅποια ὁ Καλλίστρατος ἐραντάζετο, διτε καὶ εἴδες καταρρέοντα, ταῦτα πάντα ἔξηψαν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν φαντασίαν καὶ φιλαυτίαν τοῦ νιοῦ τοῦ Τραπεζούντιου ἀγωγάτου, ὥστε νομίσας κακιρίαν εἰς ἐμαυτὸν προσβολὴν τὴν ὑποτιθεμένην περιφρόνησιν τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως λαμπρῶν φορεμάτων, ἡγέρθη βιαίως « καὶ πῶς ; ἔκραξε, πρόσκειται λόγος περὶ λαμπρῶν φορεμάτων, τὰ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ προμηθευθῶσι. διὰ χρημάτων, καὶ γίνεται τοῦτο αἰτίᾳ νὰ θλίβεσαι σὺ, ἔνεκα τῆς ὅποιας εἴμαι πρόθυμος νὰ θυσιάσω δλον τὸν κόσμον ; καὶ πῶς δίδεται, ἐν ᾧ ἔχω τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίζω θετικῶς, διτε κατατήκεσαι ὃπὸ τοιούτου σφοδροῦ πρὸς ἐμὲ ἔρωτος, ἔπειτα νὰ μὲ λέγης, διτε ἔχεις σκοπὸν νὰ ὑποθηκεύσῃς τὴν οἰκίαν σου, διτε δύνασαι νὰ διαθέσῃς ἐλευθέρως δλην ἐμοῦ τὴν περιουσίαν, διτε ἐγὼ αὐτὸς εἴμαι ἔτοιμος καὶ δοῦλος νὰ πωληθῶ, χρείας τυχούσης, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστηθῆς εἰς τὸ παραμικρόν ; Ο τρόπος σου οὗτος ἀποδεικνύει, διτε δὲν ἐγνώρισας εἰσέτι, διτε καὶ διὰ τοῦτο μου ἔρως δὲν εἶναι τελείως κατώτερος τοῦ πρὸς ἐμὲ σφοδροῦ ἔρωτός σου ! Όψι, οὐδέποτε θέλω ἀνεχθῆ τὴν τοιαύτην ὑποθήκευσιν τοῦ αἰτήματός σου, ήτις εἶναι ὕδρις εἰς ἔμε ! αὔριον ἀναχωρεῖ τὸ διὰ Μασσαλίαν ἀτμόπλουν, καὶ ἐτοίμασον τὴν σημείωσιν οὐ μόνον ἐνὸς κιτρίνου φορέματος ἀπαραλλάκτου πρὸς ἐκεῖνο τῆς βασιλίστης, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀναλόγων τοῦ τοιούτου φορέματος κοσμημάτων, καὶ εἴτινος ἀλλοῦ ἔχεις χρείαν διὰ νὰ πέμψω αὐτὴν ἀμέσως εἰς Ηαρισίους, καὶ σὲ βεβαιῶ, διτε

κατὰ τὸν πρῶτον τῆς αὐλῆς χορὸν, θέλεις παρουσιασθῆ λαμπροτέρα καὶ ωραιοτέρα οὐχὶ μόνον τῆς βασιλίστης τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ δλων τῶν βασιλίσσων τοῦ κόσμου, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Πομαρέτης τῆς Βασιλίσσης τοῦ Ταχίτι.» — Τὴν μὲν πρότασίν σου νὰ σὲ δώσω δηλαδὴ τὴν σημείωσιν διὰ νὰ γράψῃς εἰς Παρισίους δέχομαι εὐχαρίστως, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ σὲ δυσαρεστήσω, ἀλλ' ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ λάθης σὺ τὸ αἰτήμα μου εἰς ὑποθήκην.

— Σὲ παρακαλῶ, ἀξιέραστε Σουλτανίτζα, μὴν υἱοίζης τὸν ἔρωτά μου διὰ προτάσεων ἀναξίων τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ χαρακτῆρός μου· ἐξ ἐναντίας καθικετεύω νὰ δεχθῆς τὸν στολισμὸν τοῦτον ὡς μικρὸν δῶρον, ἐκ μέρους μου διὰ τὴν πλησιάζουσαν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίων μου.

— Οὐδέποτε, οὐδέποτε θέλω στέρεει τὸ τοιοῦτον.

Άλλ' ὁ Καλλίστρατος γονατίσας ἐνώπιον τῆς Σουλτανίτζας, καὶ λαθὼν τὴν χειρα καύτης ἐντὸς τῶν δύο αὐτοῦ χειρῶν καὶ σφίγγων μεβ' ὅστις εἶχε δυνάμεως ἔκραξε: δὲν θέλω ἐγερθῆ ἐτεῦθερ, ἐὰρ σκληρὰ δὲν συγκατακεύσῃς τὴν αἰτησίαν μου ταύτην.

Η Σουλτανίτζα, καὶ τοι διατεθειμένη νὰ παρεκτείνῃ τὴν σκηνὴν ταύτην, ἀλλ' αἰσθανομένη τὴν χειρα καύτης σφοδρῶς πιεζομένην μεταξὺ τῶν στιβαρῶν παλαμῶν τοῦ Τραπεζούντιου ἔραστον, ἔκραξεν « ὁ ! . . . δέχομαι δ, τι θέλεις, » καὶ ὁ Καλλίστρατος ἀσπασθεὶς τὴν ἐκ τῆς συνθήψεως παρ' ὅλιγον συντριβεῖσαν χειρα τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ ἡγέρθη ὅρθιος· ἀλλ' ἡ ιπποτικὴ εὐκινησία, δι' ἡς ἀνετινάχθη, ἔγινεν αἴτιος νὰ διασπασθῶσι τὰ υπότονα ( sous-pieds ) τῶν περισκελίδων αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ίδιων ὁ Καλλίστρατος, « Ἰδὲ, σκληρά, ἀνέκραξε, πόσον μὲ κατήγησε σκαιόν δ πρὸς σὲ σφοδρὸς ἔρως μου »

Η Σουλτανίτζα ἐμειδίασε χαριέντως, καὶ ταύτοχρόνως ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡτις φαίνεται ἔθεωρει ἔξωθεν τῆς θύρας τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ σκηνὴν, ἰδούσα τελειωθεῖσαν τὴν κωμῳδίαν, εἰσῆλθε αὐτρηνης καὶ παραλαβούσα τὸν Καλλίστρατον μετέθη εἰς ἔτερον δωμάτιον, διὰ νὰ ῥάψῃ τὰ διασπασθέντα υπότονα· ἡ δὲ Σουλτανίτζα ὑπῆγεν εἰς τὸ ἀψυνωτήριον αὐτῆς διὰ νὰ συντάξῃ τὴν διὰ Παρισίους σημείωσιν.

Μετ' ὅλιγον ἐπέστρεψεν ὁ Καλλίστρατος εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἡ Σουλτανίτζα πλήρης φαιδρότητος καὶ ἀγαλλιάσεως ὑπεδέχθη αὐτόν. Καὶ οὗτος μὲν λαθὼν τὴν περὶ ἡς ὁ λόγος σημείωσιν ἀνεχώρησεν· ἐν ᾧ δὲ ὁ Καλλίστρατος κατέβαινεν ἀκόμη τὴν κλίμακα, ἡ Σουλτανίτζα ἔριξε τὴν περιποδός, καὶ ζεκαρδίζομένη ὃπὸ τοῦ γέλωτος ἔκραξε κατ' ἐπανάληψιν αἴμηθηκε εἰς τὸν σάκκον δ ἀρότος· κατὰ τὸν προσεχῆ χορὸν τῆς Αὐλῆς θέλω φορέσει ἐτεῦθερον φύρεια ἀπαραλλάκτον πρὸς ἐκεῖνο, τὸ δοτοῦν ἡ Βασιλίσσα προχθὲς ἐφόρει ! ! ! » ( ἀκολουθεῖ .